स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

भाषा, वाङ्मय आणि संस्कृती अभ्यास संकुल

एम ए मराठी (श्रेयांक पद्धती)

अभ्यासक्रम

(जून २०१९ ते मे २०२३ या कालावधीसाठी)

एम. ए. मराठीच्या एकुण अभ्यासक्रमाची निष्पत्ती (**Program Outcomes**) :

१. मराठी साहित्याचा सर्वांगिन अभ्यास होईल.
२. साहित्याचा अभ्यास करण्याचा दृष्टीकोन विकसित होईल.
३. साहित्य आणि प्रत्यक्ष जीवन व्यवहार यांमध्ये संबंध प्रस्थापित करण्याचे भान येईल.
४. भाषेचा विकास आणि तिची संरचना लक्षात येईल.
५. साहित्याचा अन्य कलाप्रकारांशी असणारा संबंध कळून येईल.
६. जीवन दृष्टी विकसित होईल.
७. भाषेचे सद्यकालीन रुप आणि उपयोजन होण्यास मदत होईल.
८. भाषांतराभ्यासाकडे व जागतिक साहित्याकडे लक्ष जाईल व त्याविषयी नवे आकलन होईल.
९. साहित्याभ्यासाच्या विविध पद्धतींशी परिचय होईल.
१०. प्रत्यक्ष जीवनात उभे राहण्यासाठी लाभ होईल.
११. माध्यमे, प्रकाशन व्यवहार, स्पर्धा परिक्षा, अध्यापन व्यवसाय आदी व्यवसायात कार्य करण्यासाठी उपयुक्त होईल.

प्रथम सत्र --

एम आर १ अनिवार्य

मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. मध्ययुगीन संत आणि त्यांची चळवळ यातील सहसंबंध लक्षात घेता येतील.
२. संत साहित्याचे योगदान कळून येईल.
३. संतांच्या सामाजिक जाणिवेचे स्वरूप लक्ष्यात येईल.
४. मध्ययुगीन काळातील मराठी साहित्याचे स्वरूप लक्षात येईल.
५. भक्ती संप्रदायांचे साहित्यिक योगदान कळून येईल.

एम आर २ अनिवार्य

समाजभाषाविज्ञान

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. समाज आणि भाषा यांचे सहसंबंध लक्षात येतील.
२. भाषेचे व्यक्तीच्या विकासात असणारे योगदान कळून येईल.
३. भाषेविषयीचे गैरसमज दूर होतील.
४. भाषाविज्ञानाचे कार्य समजून येईल.
५. समाज आणि भाषा यांचे सहसंबंध कळून येतील.

एम आर ३ अनिवार्य

मुद्रितशोधन

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. या अभ्यासपत्रिकेमुळे विद्यार्थ्यांना लेखनविषयक नियमांचा परिचय होईल.
२. शुद्ध लेखनाचे महत्त्व कळेल.
३. भाषा आणि व्याकरणाविषयी त्यांचे आकलन वाढेल.
४. मुद्रित शोधन करता येईल.
५. शुद्धलेखन विषय नियमांची माहिती होईल.

एम आर ४.१ ऐच्छिक

साठोत्तरी साहित्यप्रवाह (विज्ञान, मुस्लिम, ख्रिस्ती)

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. साहित्य प्रवाहाच्या संकल्पनेची ओळख होईल.
२. विविध साहित्य प्रवाह आणि साहित्यिक यांचे मूल्यमापन कसे करावे याबाबत दृष्टीकोन विकसित होईल.
३. विशिष्ट लेखकाची स्थाननिश्चिती कशी करावी याचे आकलन होईल.
४. साहित्य चळवळीच्या उद्याची कारणमीमा करता येईल.

५. विशिष्ट लेखकांचे योगदान तपासता येईल.

एम आर ४.२ ऐच्छिक

जागतिकीकरणातील साहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. जागतिकीकरण म्हणजे काय ही संकल्पना स्पष्ट होईल.

२. जागतिकीकरणचा भाषा आणि साहित्य यावर कसा प्रभाव पडला याचा अभ्यास होईल.

३. मराठीतील काही महत्त्वाच्या साहित्यकृतींचा या संदर्भात अभ्यास करता येईल.

४. जागतिकीकरणाच्या संदर्भात निवडक साहित्यकृतींचे सूक्ष्म आकलन करता येईल.

एम आर ४.३ ऐच्छिक

मराठवाडाः प्रदेश आणि साहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ साहित्यनिर्मिती आणि प्रदेश यांचे सहसंबंध कळून येतील.

२ मराठवाडा प्रदेशाचे वेगळेपण लक्षात येईल

३ मराठवाड्यातील महत्वाच्या लेखकांच्या लेखनाचा विस्ताराने अभ्यास होईल.

४ मराठवाड्यातील लेखकांचे योगदान तपासता येईल

५ मराठवाड्यातील लेखकांचे वेगळेपण नोंदवता येईल.

एम आर ४.४ ऐच्छिक

ग्रामीण साहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ ग्रामीण साहित्य ही संकल्पना स्पष्ट होईल.

२. मराठी ग्रामीण साहित्याचे वेगळेपण लक्षात येईल.

३. ग्रामीण साहित्याचा अभ्यास कसा करावा याबाबत दृष्टी विकसित होईल.

४. ग्रामीण साहित्य चळवळीचे आकलन होईल.

५. महत्वाच्या ग्रामीण साहित्यिकांच्या लेखनाची ओळख होईल.

एम आर ४.५ ऐच्छिक

वाङ्मयीन नियतकालिके

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. नियतकालीकांचे महत्व लक्षात येईल.

२. नियतकालिकांनी मराठी साहित्याला दिलेले योगदान कळून येईल.

३. नियतकालिकांचे स्वरुप लक्षात येईल.

४. नियतकालिकांचे कार्य लक्षात येईल.

५. निवडक नियतकालिकांची वाटचाल कळून येईल.

द्वितीय सत्र ---

एम आर ५ अनिवार्य

आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

(1818 ते 1960)

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. आधुनिक मराठी साहित्याचे बदलते स्वरूप समजून घेणे.
२. साहित्यातील परिवर्तनाचे योगदान कळून येईल.
३. साहित्यातील आधुनिकीकरणाचा शोध घेणे.
४. वाङ्मयेतीहासाची संकल्पना कळून येईल.
५. स्वातंत्र्याच्या आंदोलनाचे मराठी साहित्यावरील परिणाम लक्षात येतील.

एम आर ६ अनिवार्य

ऐतिहासिक भाषाविज्ञान

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. मराठी भाषेची वाटचाल लक्षात येईल.
२. बोलीविषयीचे गैरसमज दूर होतील.
३. स्वभाषेकडे पाहण्याची नवी दृष्टी विकसित होईल.
४. भाषिक परिवर्तनाचे स्वरूप कळून येईल.
५. भाषाकुल संकल्पनेचे ज्ञान होईल.

एम आर ७ अनिवार्य

चळवळींचे साहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. चळवळीची संकल्पना लक्षात येईल.
२. लढा, आंदोलन, चळवळ यांमधील सीमारेषा कळून येतील.
३. समाज बदलासाठी चळवळीचे योगदान समजून येईल.
४. साहित्याशी असणारा चळवळीचा अनुबंध कळून येईल.
५. चळवळीने निर्माण केलेल्या साहित्याचे आकलन करता येईल.

एम आर ८.१ ऐच्छिक

मराठी बोली आणि साहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. बोलींचे महत्व समजून येईल.
२. बोलींच्या निर्मितीची कारणे कळून येतील.
३. बोलींचे लालित्य लक्षात येईल.

४. महाराष्ट्रातील बोलींची ओळख होईल.
५. बोलींचा अभ्यास कसा केला जातो हे लक्षात येईल.

एम आर ८.२ ऐच्छिक

बालकुमार साहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. बालकुमार साहित्याचे महत्व समजून येईल.
२. प्रौढ साहित्यापेक्षा निराळे असणारे बालसाहित्याचे वेगळेपण समजून येईल.
३. मराठी बालसाहित्याची व बालसाहित्यिकांची ओळख होईल.
४. भाषांतरित बालसाहित्याचा परिचय होईल.
५. बालसाहित्यातील नव्या प्रयोगांचे आकलन होईल.

एम आर ८.३ ऐच्छिक

प्रदेशिक साहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ साहित्याचे प्रवाह आणि प्रकार लक्षात येतील.
२ काळ आणि साहित्यलेखनाचा दृष्टीकोन याबद्दल जाणीव समृद्ध होईल.
३ महत्वाच्या प्रादेशिक लेखकांच्या लेखनाचा परिचय होईल.
४ भिन्न भिन्न साहित्य प्रवाहातील कला कृतींमध्ये असणारा भूप्रदेश कसा निराळा असतो हे कळून येईल.
५ निवडक कलाकृतींचा परिचय होईल.

एम आर ८.४ ऐच्छिक

वाङ्मयीन कालखंडाचा अभ्यास

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. वाङ्मयीन कालखंड ही संकल्पना स्पष्ट होईल.
२. इतिहासाकडे पाहण्याची नवी दृष्टी विकसित होईल.
३. लेखन कृतींचे महत्वमापन काळाच्या कसोटीवर कसे करता येते हे समजून येईल.
४. कालखंडाच्या अभ्यासाची परिमाणे कळून येतील.
५. बदलत्या काळाचे नेमके आकलन करता येईल.

एम आर ८.५ ऐच्छिक

अमराठी प्रांतातील मराठी साहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ मराठी साहित्याच्या विस्तारलेल्या परिघाचा परिचय होईल.
२ मराठी माणूस, मराठी भाषा व मराठी साहित्य यांविषयीचे आकलन समृद्ध होईल.
३ महाराष्ट्रातील व महाराष्ट्राबाहेरील मराठी साहित्याचे निराळेपण लक्षात येईल.
४ महाराष्ट्राबाहेरील मराठी संस्कृतीचा परिचय होईल.

५ महाराष्ट्रापासून दूर प्रांतात सुरु असलेले मराठीविषय कार्य लक्षात येईल.

तृतीय सत्र --

एम आर ९ अनिवार्य

साहित्यविचार – भारतीय आणि पाश्चात्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. साहित्याच्या स्वरूपाचा विचार करण्यास सहायभूत होणाऱ्या बाबींचा या अभ्यासपत्रिकेत विचार करण्यात आला आहे.
२. ललित व ललितेतर साहित्याचे विशेष समजून घेता येईल.
३. भारतीय आणि पाश्चात साहित्याचे स्वरूपाचा अभ्यास करता येईल.
४. साहित्याची बदलती प्रयोजने कळून येतील.
५. साहित्य सिद्धांचा परिचय होईल.

एम आर १० अनिवार्य

वर्णनात्मक भाषाविज्ञान

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ भाषेच्या अंतःसूत्राशी परिचय होईल.
२ मराठी भाषेचे सूक्ष्म आकलन होईल.
३ भाषाविज्ञानातील जागतिक संकल्पनांची ओळख होईल.
४ शब्द आणि अर्थ यांचे संबंध कळून येतील.
५ वाक्याच्या संरचनेचा परिचय होईल.

एम आर ११ अनिवार्य

सामाजिक दृष्टिकोनातून साहित्याचा अभ्यास

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ सामाजिक दृष्टीकोन म्हणजे काय? हे कळून येईल.
२ साहित्याच्या निर्मितीवर परिणाम करणा-या घटकांची विस्ताराने जाणीव होईल.
३ साहित्याच्या श्रेष्ठतेचे, मूल्यधारनेचे निकष कसे ठरतात हे लक्षात येईल.
४ साहित्य संस्कृतीची घडण कळून येईल.
५ लेखकाच्या व्यक्तिमत्वाचा नवा परिचय होईल.

एम आर १२.१ ऐच्छिक

चित्रपट संहिता लेखन

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ साहित्य आणि इतर कला यांचा अनुबंध लक्षात येईल.
२ चित्रपटाकडे पाहण्याची नवी दृष्टी विकसित होईल.

३ चित्रपट अभ्यासाची आवड तयार होईल.
४ चित्रपट संहिता लेखनाच्या मुलभूत बाबी कळून येतील
५ चित्रपटाचा आस्वाद घेता येईल.

एम आर १२.२ ऐच्छिक

स्त्रियांचे लेखन

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. स्त्रियांच्या लेखन परंपरेचा परिचय करून घेणे.
२. स्त्रीवादाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी समजून घेणे.
३. मराठीतील समकालीन स्त्रियांच्या लेखनाचा अभ्यास करणे.
४. मराठीतील मध्ययुगीन कवयित्रींच्या कवितेचे वेगळेपण अभ्यासाने.
५. ब्रिटीश काळातील लेखिकांचे स्थान लक्षात येईल.

एम आर १२.३ ऐच्छिक

लेखकाचा विशेष अभ्यास – अरुणा ढेरे

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. एका लेखकाच्या साहित्यातील समकालीनत्व समजून घेणे.
२. अरुणा ढेरे यांच्या साहित्याचे योगदान कळून येईल.
३. अरुणा ढेरे यांच्या साहित्याचे स्वरूप लक्षात येईल.
४. लेखकाचा अभ्य्यास कसा केला जातो हे कळून येईल.
५. सामाजिक पर्यावरण आणि लेखक यांचे अनुबंध कळून येतील.

एम आर १२.४ ऐच्छिक

साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ साहित्य निर्मितीमागील विविध दृष्टीकोनांशी परिचय होईल.
२ लेखनाच्या विविध शक्यतांची पडताळणी करता येईल.
३ कारागिरीचे स्थान कळून येईल.
४ रंगभूमीचे महत्व कळून येईल
५ कथनाच्या विविध पद्धतींचा परिचय होईल.

एम आर १२.५ ऐच्छिक

भाषांतर अभ्यास

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ जागतिक साहित्याशी ओळख होईल.

२ भाषांतर प्रक्रियेचा परिचय होईल.
३ भाषांतरीत कलाकृतीचा अभ्यास कसा करावा याबाबत दृष्टी विकसित होईल.
४ भाषांतरांच्या मर्यादा कळून येतील.
५ भाषांतराचे प्रकार लक्षात येतील.

चतुर्थ सत्र --

एम आर १३ अनिवार्य

समीक्षाविचार

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. विद्यार्थ्यांना समीक्षाविचार समजून घेता येईल.
२. मराठीतील महत्त्वाच्या समीक्षकांचा विध्यार्थ्यांना परिचय होईल.
३. विद्यार्थ्यांना साहित्याकडे पाहण्याची नवी दृष्टी मिळेल.
४. साहित्य आणि इतर कलांचे नाते लक्षात येईल.
५. विविध समीक्षा पद्धतींशी परिचय होईल.

एम आर १४ अनिवार्य

मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ संस्कृती अभ्यासाची संकल्पना स्पष्ट होईल.
२ संस्कृती आणि साहित्य यांचे अन्योन्य संबंध लक्षात येतील.
३ साहित्याच्या आधारे संस्कृतीचे नवे विश्लेषण करण्याचा दृष्टीकोण विकसित होईल.
४ साहित्यनिर्मितीच्या बदलत्या प्रेरणा कळून येतील.
५ राजसत्तेचे साहित्यावर होणारे परिणाम लक्षात येतील.

एम आर १५ अनिवार्य

आदिवासी साहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. विद्यार्थ्यांना आदिवासी साहित्यातील वेगळेपण समजून घेता येईल.
२. आदिवासी साहित्यातील महत्त्वाच्या लेखकांचा परिचय होईल.
३. विद्यार्थ्यांना आदिवासी साहित्याकडे पाहण्याची नवी दृष्टी मिळेल.
४. आदिवासी साहित्याच्या प्रेरणा कळून येतील.
५. आदिवासी साहित्याचे वेगळेपण लक्षात येईल.

एम आर १६.१ ऐच्छिक

वाङ्मयीन संस्कृती आणि वंचितांचे साहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ साहित्याचे सामाजिक सांस्कृतिक भेद लक्षात येतील.

२ साहित्याचे व्यापक वर्तुळ सिद्ध होण्यात सर्व घटकांचे महत्व कळून येईल.

३ परिघावरील समुहांचे सांस्कृतिक योगदान स्पष्ट होईल.

४ श्लील अश्लील याबाबतची चर्चा कळून येईल.

५ वंचितांच्या साहित्याचे वेगळेपण लक्षात येईल.

एम आर १६.२ ऐच्छिक

जाहिरात लेखन

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ जाहिरातीकडे पाहण्याची आगळी दृष्टी विकसित होईल.

२ जाहिरातींचे लेखन करण्यास उपयोग होईल.

३ प्रसारमाध्यमांची बलस्थाने लक्षात येतील.

४ जगप्रसिद्ध जाहीरातींशी ओळख होईल.

५ प्रत्यक्ष जाहिराती लिहिता येतील.

एम आर १६.३ ऐच्छिक

माहितीपर लेखन

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. सोशल मीडियासंबंधी नवी दृष्टी आणि भान निर्माण होईल.

२. प्रसार माध्यमांचा परिचय होईल.

३. समाज माध्यमांबरोबरच व्यावसायिक लेखन कसे करावे? हे समजून घेता येईल.

४. मानपत्र लिहिता येईल.

५ कार्यक्रमाचे वृत्तांत लिहिता येतील.

एम आर १६.४ ऐच्छिक

मराठी समीक्षकाचा अभ्यास – सुधीर रसाळ

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. विद्यार्थ्यांना समीक्षक सुधीर रसाळ समजून घेता येतील.
२. सुधीर रसाळ यांच्या साहित्य व समीक्षालेखनाचा परिचय होईल.
३. एका समीक्षकाचा अभ्यास कसा करावा याविषयी विद्यार्थ्यांना नवी दृष्टी मिळेल.
४. मराठी टीका लेखन परंपरेशी परिचय होईल.
५. समीक्षेतील पायाभूत संकल्पना लक्षात येतील.

एम आर १६.५ ऐच्छिक

मध्ययुगीन भक्तीसंप्रदाय आणि मराठी साहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ काळ आणि साहित्य निर्मिती याबद्दलच्या आकलनाच्या कक्षा विस्तारतील.

२ विचारसरणी आणि साहित्य याबद्दल नवे भान येईल.

३ नैतिकतेची रुजवणूक आणि साहित्यनिर्मिती याविषयी नवी समज विकसित होईल.

४ भक्ती संप्रदायाचे वाङ्मयीन योगदान कळून येईल.

५ मध्ययुगीन संत चळवळीचे आकलन होईल.

मराठी - प्रथम सत्र – खुले श्रेयांक ....

MR – OE 1

मराठी भाषिक कौशल्ये: संज्ञापन कौशल्ये

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ चांगले व नेमके पत्रलेखन करता येईल.

२ कार्यालयीन पत्रव्यवहार करण्यास सहाय्य होईल.

३ सार्वजनिक कार्यक्रमांच्या आयोजनात नेमकेपणा आणता येईल.

४ संज्ञापनात सहजता येईल.

५ विरामचीन्हाचे महत्व कळून येईल.

MR – OE 2

लिंगभाव: संकल्पना आणि स्वरूप

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. लिंगाधारीत समाजव्यवस्थेचे आकलन होईल.

२. लिंग आणि समाजव्यवस्था यांचे ताणतणाव कळून येतील.

३. समानतेवर आधारित समाजव्यवस्थेच्या उभारणीत येगदान देण्यासाठी नवी विचारसरणी विकसित होईल.

४. मराठी साहित्यातील पितृसत्ताक साहित्य व्यवहाराची ओळख होईल.

५. जातीव्यवस्थेने साहित्यावर केलेले परिणाम कळून येतील.

MR – OE 3

लोकप्रिय साहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ साहित्यातील विविध संकल्पनांचा परिचय होईल.

२ मराठी साहित्याचे स्वरुप कळून येईल.

३ अभिरुची उंचावण्यास उपयोग होईल.

४ लोकप्रियता म्हणजे काय? हे लक्षात येईल.

५ अभिजन कलाकृतीही लोकप्रिय असते हे कळून येईल.

MR – OE 4

मराठी साहित्य आणि संस्कृती

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. वाङ्मयीन संस्कृतीची ओळख होईल.
२. मराठी साहित्याने निर्माण केलेल्या संस्कृती व्यवस्थेशी परिचय होईल.
३. मराठीचे वाङ्मयीन पर्यावरण लक्षात येईल.
४. अभिरुचीची संकल्पना कळून येईल.
५. वाचन संस्कृतीकडे पाहण्याची दृष्टी मिळेल.

मराठी – द्वितीय सत्र – खुले श्रेयांक ....

MR – OE 5

मराठी भाषिक कौशल्ये : संवाद व लेखन कौशल्ये

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ भाषिक संवादाचे महत्व अधोरेखित होईल.
२ संवादाच्या विविध घटकांचा परिचय होईल.
३ शासन व प्रशासनाची कार्यप्रणाली लक्षात येईल.
४ प्रमाण मराठी लेखनाचे नियम माहिती होतील.
५ मराठी भाषेतून सहज संवाद साधता येईल.

MR – OE 6

आंबेडकरी साहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या व्यक्तीमत्वाचा मराठी साहित्यावर पडलेला प्रभाव लक्षात येईल.
२ साहित्याकडे पाहण्याची नवी दृष्टी विकसित होईल.
३ विचारसरणी आणि साहित्य व्यवहार यांच्याविषयी नवे भान येईल.
४ डॉ आंबेडकरांच्या तत्त्वज्ञानातून आकाराला आलेल्या चळवळीकळून येतील.
५ आंबेडकरी साहित्याचा अभ्यास होईल.

MR – OE 7

इंटरनेट आणि मराठी भाषा

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ इंटरनेटचा मराठी साहित्यावर पडलेला प्रभाव कळून येईल.
२ इंटरनेटमुळे बदलत चाललेल्या साहित्य व्यवहाराचे भान येईल.
३ इंटरनेटने उपलब्ध करुन दिलेल्या संधीशी ओळख होईल.

४ विविध मराठी संकेत स्थळांची माहिती होईल.
५ मराठीतून संगणकावर कार्य करण्याची उर्मी जागृत होईल.

MR – OE 8

मराठीचे व्याकरण

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ मराठी व्याकरणाची नव्याने ओळख होईल.
२ मराठी व्याकरणाचे महत्व लक्षात येईल.
३ मराठी व्याकरणाचा अभ्यास करण्याची आवड निर्माण होईल.
४ मराठीच्या वर्णमालेचा नवा परिचय होईल.
५ विरामाचीन्हांचे महत्व लक्षात येईल.

मराठी – तृतीय सत्र – खुले श्रेयांक ....

MR – OE 9

शब्दविचार

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ शब्दांचे महत्व लक्षात येईल.
२ शब्दांशी नवी ओळख निर्माण होईल.
३ शब्दांचे ध्वनी आणि अर्थ यांच्याशी झालेली ही ओळख सर्जनाला उपयुक्त ठरेल.
४ दोन शब्दांमधील नेमका फरक कळून येईल.
५ शब्दाच्या ध्वनिरुपाचे आकलन होईल.

MR – OE 10

आदिवासी : संस्कृती आणि साहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. विद्यार्थ्यांना आदिवासी साहित्य आणि संस्कृतीचे वैभव समजून घेता येईल.
२. आदिवासी साहित्यातील समाजवास्तवाचा परिचय होईल.
३. विद्यार्थ्यांना आदिवासींच्या जीवनाकडे पाहण्याची नवी दृष्टी मिळेल.
४. आदिवासी संस्कृतीशी परिचय होईल.
५. आदिवासी लोकसंस्कृतीचे वेगळेपण कळून येईल.

MR – OE 11

चरित्र , आत्मचरित्र आणि कादंबरी

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. वाङ्मय प्रकाराच्या संकल्पनेचे भान येईल.
२. वाङ्मय प्रकार आशयावर कसा परिणाम करतात हे कळून येईल.

३. वाङ्मय प्रकारातील ठळक भेद लक्षात येतील.
४. चरित्र , आत्मचरित्र यातील भेदरेषा कळून येईल.
५. कादंबरीचे वेगळेपण लक्षात येईल.

MR – OE 12

साहित्यकृतीचे माध्यमांतर

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. कला व्यवहाराच्या अंतर्गत संबंधांचे ज्ञान होईल.
२. कलाकृतीच्या माध्यमाचे महत्व लक्षात येईल.
३. अर्थ आणि त्याचे संप्रेषण याबद्दल नवे आकलन होण्यास मदत होईल.
४. चित्रपट आणि कादंबरी यातील साम्यभेद लक्षात येतील.
५. साहित्यकृतीची बलस्थाने लक्षात येतील.

मराठी – चतुर्थ सत्र – खुले श्रेयांक ....

MR – OE 13

मराठी साहित्याचे इंग्रजी भाषांतर

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. भाषांतर म्हणजे काय हे कळून येईल.
१. भाषांतरामुळे मुळ लेखनात कोणते बदल होतात? याचे भान येईल.
२. मराठी संस्कृतीचे वेगळेपण नजरेत येईल.
३. मराठीतून अन्य भाषेत अनुवाद होताना येणा-या अडथळयांची कल्पना येईल.
४. भाषांतराचा अभ्यास कसा केला जातो हे समजून येईल.

MR – OE 14

विज्ञान साहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. विज्ञान आणि साहित्य यांचे अनुबंध लक्षात येतील.
२. विज्ञानाचा साहित्यावर होणारा परिणाम कळून येईल.
३. विज्ञानाला साहित्य नव्या कल्पना कशा पुरवते त्याचे आकलन होईल.
४. विज्ञान साहित्याचे वेगळेपण कळून येईल.
५. मराठी विज्ञानसाहित्यिकांचा परिचय होईल.

MR – OE 15

सौंदर्यशास्त्र

Course Outcomes: निष्पत्ती

१. साहित्याचे मूलतत्व लक्षात येईल.
२. समीक्षेच्या पायाचा अभ्यास होईल.

३. साहित्य व्यवहारातील मूलभुत प्रश्नांशी परिचय होईल.
४. कलामुल्यांची ओळख होईल.
५. कलानुभवाचे स्वरूप लक्षात येईल.

MR – OE 16

लोकसाहित्य

Course Outcomes: निष्पत्ती

१ लोकसाहित्याचा अभ्यास आणि संकलन करण्याची दृष्टी विकसित होईल.
२ मानवी संस्कृती च्या विकासाच्या लोकधारणांशी परिचय होईल.
३ मराठी लोकसंचीताची ओळख होईल.
४ मराठी लोकसाहित्याचे संकलन होईल.
५ मराठी लोकनाट्याची ओळख होईल.